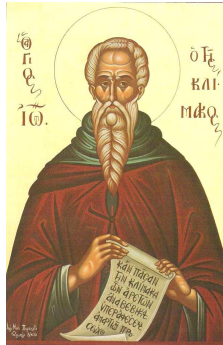

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΜΕΣΣΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗΣ
ΓΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ ΜΕΣΣΟΓΙΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ Δ' ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΚΟΣ)

1) Ο ΟΣΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΣΙΝΑΪΤΗΣ, Ο ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΚΟΣ *Αρχιμανδρίτου Ιγνατίου*

2) Η Κλίμαξ

Αρχιμανδρίτου Ιγνατίου

3) Κλίμαξ - Λόγος ΚΗ' (28^{ος}), Περί Προσευχής (απόσπασμα) *Ιωάννου του Σιναΐτου*

ΧΑΡ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ & Α. ΚΟΥΜΠΗ, ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟ ΜΕΣΣΟΓΙΑΣ Τ. Κ. 19003
ΤΗΛ. ΚΑΙ FAX: 22990 40040, e-mail: ag.nikolaosmark@yahoo.gr
ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΝΑΟΥ: www.agnikmark.gr

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΜΕΣΟΓΑΙΑΣ ΚΑΙ ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗΣ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ

Κ Υ Ρ Ι Α Κ Η 14 Α Π Ρ Ι Λ Ι Ο Υ 2013

✠ «**Ι**ωάννου **δ** σίου **σ** υγγραφέως **Τ**ῆς **Κ**λίμακος».

Ο ΟΣΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΣΙΝΑΪΤΗΣ, Ο ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΚΟΣ
Αρχιμανδρίτου Ιγνατίου

Η πατρίδα του Ιωάννου της Κλίμακος μας είναι άγνωστη.

Ο βίος του προσδιορίζεται από τα έτη 525 και 600.

Η οικογένειά του θα ήταν εύπορος, αφού του προσέφερε τη δυνατότητα να παρακολουθήσει ανώτερο κύκλο μορφώσεως. Όταν ο Ιωάννης, 16 ετών, αντήλλαξε τον κόσμο με την έρημο του Σινά, παρουσιάζεται ως «σοφίας έγκυκλίου πείραν έσχηκώς» εξ ου η προσωνυμία «**Σχολαστικός**» - «**Ιωάννης ό επίκλην Σχολαστικός**».

Ο νεαρός Ιωάννης παρεδόθη στην πνευματική καθοδήγηση του αββά Μαρτυρίου. Μετά το θάνατο του Γέροντος απεσύρθη σε ασκητικό σπήλαιο, στην περιοχή «**Θολᾶς**», δύο ώρες μακριά από το Μοναστήρι, και άσκησε την ησυχαστική ζωή 40 έτη.

Η ζωή της ερήμου τον ανέβασε στις κορυφές της αγιότητας και τον εμπήσε στις υπερφυείς θεωρίες. Για όλους τους μοναχούς κατέστη ο θεοφώτιστος διδάσκαλος, ο απaráμιλλος καθηγητής της ερήμου, «**ἀστήρ άπλανής φωταγωγῶν τὰ πέρατα**». Δεν του έλειψε και το χάρισμα της θαυματουργίας. Τώρα στο Σινά είχε αναφανεί **ν έ ο ς Μ ω ὕ σ ή ς ή δ ε ὕ τ ε ρ ο ς Μ ω ὕ σ ή ς**.

Γε προχωρημένη ηλικία τον ανεβίβασαν στον ηγουμενικό θρόνο της Μονής του Σινά. Αλλά προς το τέλος του βίου του επέστρεψε στην προσφιλή του ησυχία.

Εκοιμήθη **ΤΗΝ 30^{ΗΝ} ΜΑΡΤΙΟΥ ΤΟΥ 600Μ.Χ.** στην ηλικία των 75 ετών και «**ώραϊσμένος ταῖς ἀρεταῖς εἰς νυμφῶνα τῆς ἀρρήτου δόξης συνεισηλθε**» (υμνογράφος Ιγνάτιος). Η Εκκλησία τον κατέταξε στη χορεία των Οσίων. Τον τιμά δύο φορές, την 30^{ΗΝ} Μαρτίου και τη Δ΄ Κυριακή των Νηστειών.

(από την εισαγωγή του βιβλίου «Κλίμαξ» του οσίου Πατρός ημών Ιωάννου του Σιναΐτου, εκδόσεις Ι. Μ. Παρακλήτου, 1992)

Κυριακή Δ΄ των Νηστειών (Ιωάννου της Κλίμακος)

Η ΚΛΙΜΑΞ
Αρχιμανδρίτου Ιγνατίου

Εκείνο που κατέστησε ένδοξο τον όσιο Ιωάννη είναι η συγγραφή της Κλίμακος. Στο έργο αυτό παρουσιάζει τις ιδέες του για την κοινοβιακή και για την ερημική ζωή, ταξινομώντας αυτές κατά τρόπον που δείχνει πορεία προς την ηθική τελείωση. Ο συσχετισμός με το όραμα του Ιακώβ (Γεν. κη' 11 - 12) δηλώνεται από τον ίδιο: «Αί ὅσαι ἀρεταὶ τῆ τοῦ Ἰακώβ κλίμακι προσεοίκασιν...Μιᾶ τῆ μιᾶ παραπέμπουσαι, εἰς οὐρανὸν τὸν προαιρούμενον ἀναφέρουσιν». Από αυτό προήλθε η ονομασία «**Κλίμαξ**».

Η Κλίμαξ διαιρείται σε 30 λόγους. Η διαίρεση αυτή έχει χριστολογική χροιά, καθόσον ο Κύριος στην ηλικία των 30 ετών «τὸν τριακοστὸν βαθμὸν ἐν τῆ νοερᾷ κλίμακι ἐκκληρώσατο».

Οι τρεις πρώτοι λόγοι αποτελούν την εισαγωγή: *Απάρνησις των εγκοσμίων, απομάκρυνσις από την «Αίγυπτον»*. Ακολουθως παρουσιάζονται τέσσερις βασικές αρετές, η υπακοή, η μετάνοια, η μνήμη του θανάτου και το χαροποιόν πένθος.

Από τον όγδοο μέχρι τον εικοστό έκτο λόγο περιγράφονται τα σκληρά πάθη (οργή, μνησικακία, καταλαλιά, πολυλογία, ψεύδος, ακηδία, γαστριμαργία, ανηθικότης, φιλαργυρία, αναισθησία, ύπνος, δειλία, κενοδοξία, υπερηφάνεια, βλασφημία, πονηρία) προς τα οποία καλείται **να πολεμήσει** ο πνευματικός αγωνιστής. Όχι μόνο τα πάθη, αλλά και οι αντίστοιχες αρετές (αοργησία, σιωπή, εγκράτεια, αγνεία και σωφροσύνη, ακτημοσύνη, αγρυπνία, πραότης, απλότης, ταπεινοφροσύνη) που οφείλει **να κατακτήσει**. Ο εικοστός έκτος λόγος, περί διακρίσεως, ομιλεί γενικώς για τα πάθη, τις αρετές, τους λογισμούς και την απλανή διάκρισή τους.

Οι τέσσερις τελευταίοι λόγοι περιγράφουν τους γλυκείς καρπούς των ασκητικών μόχθων. Η κατάκτησις της ησυχίας, της μακαρίας προσευχής, της θεομιμήτου απαθείας και της εναρέτου τριάδος ἐν ἀρεταῖς (αγάπης, ελπίδος και πίστεως) **ισοδυναμεί με ανάβαση στην κορυφή της Κλίμακος**.

(από την εισαγωγή του βιβλίου «Κλίμαξ» του όσιου Πατρός ημών Ιωάννου του Σιναΐτου, εκδόσεις Ι. Μ. Παρακλήτου, 1992)

Κυριακή Α' των Νηστειών (Ιωάννου της Κλίμακος)

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Μάρκ. θ' 17 - 31)

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἄνθρωπός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ λέγων· Διδάσκαλε, ἤνεγκα τὸν υἱόν μου πρὸς σε, ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον. Καὶ ὅπου ἂν αὐτὸν καταλάβῃ, ῥήσσει αὐτόν, καὶ ἀφρίζει καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ, καὶ ξηραίνεται· καὶ εἶπον τοῖς μαθηταῖς σου ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσι, καὶ οὐκ ἴσχυσαν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ λέγει· Ὡ γενεὰ ἄπιστος, ἕως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι; Ἔως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; Φέρετε αὐτὸν πρὸς με. Καὶ ἤνεγκαν αὐτὸν πρὸς αὐτόν. Καὶ ἰδὼν αὐτὸν εὐθέως τὸ πνεῦμα ἐσπάραξεν αὐτόν, καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς ἐκυλίετο ἀφρίζων. Καὶ ἐπηρώτησε τὸν πατέρα αὐτοῦ· Πόσος χρόνος ἐστὶν ὡς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ; Ὁ δὲ εἶπε· Παιδιόθεν. Καὶ πολλάκις αὐτὸν καὶ εἰς πῦρ ἔβαλε καὶ εἰς ὕδατα, ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν· ἀλλ' εἴ τι δύνασαι, βοήθησον ἡμῖν σπλαγχνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ τὸ εἰ δύνασαι πιστεῦσαι, πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι. Καὶ εὐθέως κράξας ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου μετὰ δακρῶν ἔλεγε· Πιστεύω, Κύριε· βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει ὄχλος, ἐπετίμησε τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ λέγων αὐτῷ· Τὸ πνεῦμα τὸ ἄλαλον καὶ κωφόν, ἐγὼ σοι ἐπιτάσσω, ἐξελθε ἐξ αὐτοῦ καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς αὐτόν. Καὶ κραῶσαν καὶ πολλὰ σπαράξαν αὐτόν ἐξῆλθε, καὶ ἐγένετο ὡσεὶ νεκρός, ὥστε πολλοὺς λέγειν ὅτι ἀπέθανεν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς κρατήσας αὐτόν τῆς χειρὸς ἤγειρεν αὐτόν, καὶ ἀνέστη. Καὶ εἰσελθόντα αὐτόν εἰς οἶκον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπηρώτων αὐτόν κατ' ἰδίαν, ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦτο τὸ γένος ἐν οὐδενὶ δύναται ἐξελθεῖν εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ. Καὶ ἐκεῖθεν ἐξελθόντες παρεπορεύοντο διὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οὐκ ἠθέλεν ἵνα τις γνῶ· ἐδίδασκε γὰρ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ ἀποκτανθεὶς τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΠΕΡΙΚΟΠΗΣ

Εκείνο τον καιρό, κάποιος άνθρωπος πλησίασε τον Ιησού και του είπε: «Διδάσκαλε, έφερα σ' εσένα τον γιο μου, γιατί έχει μέσα του δαιμονικό πνεύμα που τον κάνει άλαλο. Κάθε φορά που τον πιάνει, τον ρίχνει κάτω και τότε βγάζει αφρούς, τρίζει τα δόντια και μένει ξερός. Είπα στους μαθητές σου να διώξουν αυτό το πνεύμα, αλλά δεν μπόρεσαν». «Άπιστη γενιά!» αποκρίθηκε ο Ιησούς. «Ως πότε θα είμαι μαζί σας; Πόσον καιρό ακόμη θα σας ανέχομαι; Φέρτε μου εδώ το παιδί». Εκείνοι του το έφεραν. Μόλις το πνεύμα είδε τον Ιησού, αμέσως τάραξε το παιδί, κι εκείνο έπεσε καταγής και κυλιόταν βγάζοντας αφρούς. «Πόσος καιρός είναι που του συμβαίνει αυτό;» ρώτησε ο Ιησούς τον πατέρα του παιδιού. Εκείνος απάντησε: «Από μικρό παιδί. Πολλές φορές μάλιστα και στη φωτιά τον έριξε και στανερά για να τον εξολοθρέψει. Αλλά αν μπορείς να κάνεις κάτι, σπλαχνίσου μας και βοήθησέ μας». Ο Ιησούς του είπε τούτο: «Εάν μπορείς να πιστέψεις, όλα είναι δυνατά γι' αυτόν που πιστεύει». Αμέσως τότε φώναξε δυνατά ο πατέρας του παιδιού και είπε με δάκρυα: «Πιστεύω, Κύριε! Αλλά βοήθησέ με, γιατί η πίστη μου δεν είναι δυνατή». Βλέποντας ο Ιησούς ότι συγκεντρώνεται κόσμος, πρόσταξε το δαιμονικό πνεύμα μ' αυτά τα λόγια: «Άλαλο και κουφό πνεύμα, εγώ σε διατάζω: βγες απ' αυτόν και μην ξαναμπείς πια μέσα του». Βγήκε τότε το πνεύμα, αφού κραύγασε δυνατά και συντάραξε το παιδί. Εκείνο έμεινε αναισθητο, έτσι που πολλοί έλεγαν ότι πέθανε. Ο Ιησούς όμως το έπιασε από το χέρι του, το σήκωσε, κι αυτό στάθηκε όρθιο. Όταν μπήκε ο Ιησούς στο σπίτι, τον ρώτησαν οι μαθητές του ιδιαιτέρως: «Γιατί εμείς δεν μπορέσαμε να βγάλουμε αυτό το δαιμονικό πνεύμα;» Κι εκείνος τους απάντησε: «Αυτό το δαιμονικό γένος δεν μπορεί κανείς να το βγάλει με τίποτε άλλο παρά μόνο με προσευχή και νηστεία». Έφυγαν από κει και προχωρούσαν διασχίζοντας τη Γαλιλαία. Δεν ήθελε ο Ιησούς να μάθει κανείς ότι περνούσε από κει, γιατί δίδασκε τους μαθητές του και τους έλεγε: «Ο Υιός του Ανθρώπου θα παραδοθεί σε χέρια ανθρώπων, που θα τον θανατώσουν· την τρίτη όμως ημέρα μετά τον θάνατό του θ' αναστηθεί».

(ΕΚΛΟΓΑΙΟΝ)

Κλίμαξ - Λόγος ΚΗ' (28^{ος}), Περί Προσευχής Ιωάννου του Σιναΐτου

(Δια την Ιεράν προσευχήν, τήν μητέρα τῶν ἀρετῶν, καὶ διὰ τὸ πῶς πρέπει νὰ παρίσταται τις εἰς αὐτὴν νοερῶς καὶ σωματικῶς)
(ἀπόσπασμα)

Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ, ως προς την ποιότητά της είναι συνουσία και ένωση του ανθρώπου με το Θεό⁽¹⁾, και ως προς την ενέργειά της, σύστασις και διατήρησις του κόσμου, συμφιλίωσις με το Θεό, μητέρα των δακρύων, καθώς επίσης και θυγατέρα, συγχώρησις των αμαρτημάτων, γέφυρα που σώζει από τους πειρασμούς, τοίχος που μας προστατεύει από τις θλίψεις, συντριβή των πολέμων, έργο των Αγγέλων, τροφή όλων των ασωμάτων, η μελλοντική ευφροσύνη, εργασία που δεν τελειώνει, πηγή των αρετών, πρόξενος των χαρισμάτων, αφανής πρόοδος, τροφή της ψυχής, φωτισμός του νου, πέλεκυς που κτυπά την απόγνωση, απόδειξις της ελπίδος, διάλυσις της λύπης, πλούτος των μοναχών, θησαυρός των ησυχαστών, μείωσις του θυμού, καθρέπτης της πνευματικής προόδου, φανέρωσις των μέτρων⁽²⁾, δήλωσις της πνευματικής καταστάσεως, αποκάλυψις των μελλοντικών πραγμάτων, σημάδι της πνευματικής δόξης που έχει κανείς. Η προσευχή είναι γι' αυτόν που προσεύχεται πραγματικά, δικαστήριο και κριτήριο και βήμα του Κυρίου, πριν από το μελλοντικό βήμα.

Όσοι πηγαίνουμε να παρασταθούμε ενώπιον του Βασιλέως και Θεού και να συνομιλήσουμε μαζί Του, ας μη προχωρούμε χωρίς την κατάλληλη προετοιμασία.

Όταν ξεκινάς να σταθείς ενώπιον του Κυρίου, ας είναι ο χιτών της ψυχής σου υφασμένος εξ ολοκλήρου με το νήμα ή μάλλον με το λήμμα⁽³⁾ της αμνησικακίας. Ειδεμή τίποτε δεν πρόκειται να ωφεληθείς από την προσευχή. Όλο το ύφος και το λεκτικό της προσευχής σου ας είναι ανεπιτήδευτο, διότι ο τελώνης και ο άσωτος με έναν μόνο λόγο συμφιλιώθηκαν με το Θεό.

(¹) Η έκφρασις «συνουσία και ένωσις του ανθρώπου με το Θεό», δηλώνει ότι δια της προσευχής επιτυγχάνεται πραγματική θεοκοινωνία, μέθεξις του θείου. Ο Θεός βέβαια είναι αμέθεκτος, ακοινωνητος, αναφής ως προς την άκτιστη φύση Του, πλην όμως είναι μεθεκτός, κοινωνητός, απτός ως προς τις άκτιστες ενέργειές Του, ως προς την άκτιστη χάρη και δόξα Του.

(²) Τα μέτρα = ο βαθμός της αρετής, ο βαθμός της πνευματικής προόδου.

(³) Το λήμμα = εκείνο που λαμβάνεται. Το «με το λήμμα της αμνησικακίας» σημαίνει «με την ύλη της αμνησικακίας», «με αμνησικακία».

Μία είναι εξωτερικώς η στάσις στην προσευχή, αλλά παρουσιάζει εσωτερικώς πολλές ποικιλίες και διαφορές.

Πριν απ' όλα ας βάλουμε στον κατάλογο της δεήσεώς μας την ειλικρινή ευχαριστία. Στη δεύτερη σειρά, την εξομολόγηση των αμαρτιών μας και τη συντριβή της ψυχής μας με συναίσθηση. Και εν συνεχεία ας αναφέρουμε τα αιτήματά μας προς τον Παμβασιλέα. Ο τρόπος αυτός της προσευχής είναι άριστος, όπως απεκαλύφθη σε κάποιον από τους αδελφούς από Άγγελο του Κυρίου.

Αρχή της προσευχής είναι το να διώκονται οι εχθρικές προσβολές στην αρχή τους, με ένα αποφασιστικό λόγο. Μέσον, το να παραμένει ο νους στα λόγια και στα νοήματα της προσευχής. Και τέλος, το να αρπαγεί ο νους προς τον Κύριον.

Ήλθε το πυρ (του θείου πόθου) μέσα στην καρδιά και ανέστησε την προσευχή. Αφού δε η προσευχή ανεστήθη και ανελήφθη στους ουρανούς, έγινε στο ανώγειο της ψυχής η κάθοδος του πυρός (του Αγίου Πνεύματος).

Όποιος κρατά στα χέρια του το ραβδί της προσευχής, δεν πρόκειται να σκοντάψει. Αλλά και αν σκοντάψει, δε θα πέσει εντελώς. Διότι η προσευχή είναι ένας ευσεβής τύραννος του Θεού. Την ωφέλεια εκ της προσευχής μπορούμε να την καταλάβουμε από τα εμπόδια που μας φέρνουν οι δαίμονες κατά τις ώρες των Ακολουθιών. Τον δε καρπό της προσευχής, από την ήττα του εχθρού.

Δεν μπορούμε να διδαχθούμε το πώς να βλέπουμε, διότι εκ φύσεως το γνωρίζουμε μόνοι μας. Παρόμοια δεν μπορούμε να γνωρίσουμε με τη διδασκαλία του άλλου το κάλλος της προσευχής. Διότι η προσευχή έχει ως διδάσκαλό της το Θεό, «τὸν διδάσκοντα ἄνθρωπον γνῶσιν, καὶ διδόντα εὐχὴν τῷ εὐχομένῳ, καὶ εὐλογοῦντα ἔτη δικαίων» (Ψαλμ. 47' 10 - Α' Βασ. β' 9). Αμήν.

(από το βιβλίο «Κλίμαξ» του οσίου Πατρός ημών Ιωάννου του Σιναΐτου, εκδόσεις Ι. Μ. Παρακλήτου, 1992)

✠ **ΙΕΡΑ ΑΓΡΥΠΝΙΑ ΜΕΓΑΛΟΥ ΚΑΝΟΝΟΣ** ✠

Την Τετάρτη 17 Απριλίου 2013, θα τελεστεί στο Ναό μας **ΙΕΡΑ ΑΓΡΥΠΝΙΑ** 7:00 - 11:00μ.μ. (Ορθρος και Θ. Λειτουργία των Προηγιασμένων Δώρων) επ' ευκαιρία **ΤΗΣ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΣ ΤΟΥ Μ. ΚΑΝΟΝΟΣ**.

ΧΑΡ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ Σ. Α. ΚΟΥΜΠΗ, ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟ ΜΕΣΣΟΤΑΙΑΣ Τ.Κ. 19003, ΤΗΛ. ΚΑΙ ΦΑΧ:

22990 40040, e-mail: ag.nikolaosmark@yahoo.gr, ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΝΑΟΥ: www.agnikmark.gr

Κυριακή Α' των Νηστειών (Ιωάννου της Κλίμακος)